

॥ २१ ॥ सुगुभांडसुगादियज्ञपात्रं प्रमत्तानां व्यपाणां ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ नोस्माकं नैष्ठिकीपार्यंतिकी ईक्षणमेव श्रवः श्रोत्रं यस्य तथा भूतवासुके ॥ २९ ॥ ३० ॥ नैवेति नमतानसंमताममेशेषः ॥ ३१ ॥ कितत्रेति अत्यापदिब्राह्मणवशरणीकरणीयइतिभावः ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ मयेति ज्ञातिरक्षामाशनिमित्तौ गुणदोषौ मदाश्रयौ ज्येष्ठत्वान्ममेत्यर्थः ॥ ३४ ॥ इति आ

अपरेत्वब्रुवन्नागाः समिद्धं जातवेदसं ॥ वर्षैर्निर्वापयिष्यामो मेघाभूत्वासविद्युतः ॥ २१ ॥ सुगुभांडं निशि गत्वा च अपरे भुजगोत्तमाः ॥ प्रमत्तानां हरंत्वा शु विघ्न एवं भविष्यति ॥ २२ ॥ यज्ञे वा भुजगास्तस्मिन् शतशोऽथ सहस्रशः ॥ जनान्दशं तु वै सर्वे नैव त्रासो भविष्यति ॥ २३ ॥ अथ वा संस्कृतं भोज्यं दूषयं तु भुजं गमाः ॥ २४ ॥ स्वेन मूत्रपुरीषेण सर्वं भोज्यं विनाशिना ॥ २४ ॥ अपरेत्वब्रुवंस्तत्र ऋत्विजोऽस्य भवामहे ॥ यज्ञविघ्नं करिष्यामो दीयतां दक्षिणा इति ॥ २५ ॥ वश्यतां च गतोऽसौ नः करिष्यति यथेप्सितं ॥ अपरेत्वब्रुवंस्तत्र जले प्रक्रीडितं नृपं ॥ २६ ॥ गृह्मानीय बध्नीमः क्रतुरेवं भवेन्न सः ॥ अपरेत्वब्रुवंस्तत्र नागाः पंडितमानिनः ॥ २७ ॥ दशामस्तं प्रगृह्याशुरुतमेवं भविष्यति ॥ छिन्नं मूलमनर्थानां मृते तस्मिन् भविष्यति ॥ २८ ॥ एषानो नैष्ठिकी बुद्धिः सर्वेषां मीक्षण श्रवः ॥ अथ यन्मन्यसे राजन् द्रुतं तत्संविधीयतां ॥ २९ ॥ इत्युक्त्वा समुदैक्षंत वासुकिं पन्नगोत्तमं ॥ वासुकिश्चापि संचित्य तानुवाच भुजंगमान् ॥ ३० ॥ नैषा वो नैष्ठिकी बुद्धिर्मता कर्तुं भुजंगमाः ॥ सर्वेषां मेव मे बुद्धिः पन्नगानां नरोचते ॥ ३१ ॥ कितत्र संविधातव्यं भवतां स्याद्वितं तु यत् ॥ श्रेयः प्रसादनं मन्येकस्य पस्यमहात्मनः ॥ ३२ ॥ ज्ञातिवर्गस्य सौहार्दादात्मनश्च भुजंगमाः ॥ न च जानाति मे बुद्धिः किंचित्कर्तुं वचो हिवः ॥ ३३ ॥ मया हीदं विधातव्यं भवतां यद्वितं भवेत् ॥ अनेनाहं भृशं तप्ये गुणदोषौ मदाश्रयौ ॥ ३४ ॥ इति श्रीमहाभारते आदिपर्वणि आस्तीकपर्वणि वासुक्यादिमंत्रणे सप्तत्रिंशोऽध्यायः ॥ ३७ ॥ ॥ ७३ ॥ सौतिरुवाच सर्पाणां तु वचः श्रुत्वा सर्वेषां मिति चेति च ॥ वासुकेश्वर वचः श्रुत्वा एलापत्रोऽब्रवीदिदं ॥ १ ॥ न स यज्ञो न भवितानसरा जातया विधः ॥ जन मे जयः पांडवे यो यतोऽस्माकं महद्भयं ॥ २ ॥ दैवेनोपहतो राजन्यो भवेदिह पूरुषः ॥ स दैवमेवाश्रयते नान्यत्तत्र परायणं ॥ ३ ॥ तदिदं चैव मस्माकं भयं पन्नग सत्तमाः ॥ दैवमेवाश्रयामोऽत्र शृणुध्वं च वचो मम ॥ ४ ॥

दिपर्वणि नैलकंठीये भारतभाष्ये सप्तत्रिंशोऽध्यायः ॥ ३७ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ सर्पाणामिति इति चेति चेति तद्वचनाभिप्रायप्रदर्शनं ॥ १ ॥ नेति भवितैवेत्यर्थः न तथा विधः यस्य राष्ट्रं ऋत्विजः स्वरूपं वा द्रष्टुं शक्यं तादृशं भवति मंत्रवीर्यसंपन्नत्वात् ॥ २ ॥ दैवेनेति दृष्टदोषाभावेऽप्यागता विपन्नदृष्टोपायपरिहार्येत्यर्थः ॥ ३ ॥ ४ ॥